

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ร ๑๒๙๓

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การปรับปรุงหัตถการและข้อบ่งชี้ของสถานพยาบาลของเอกชนที่เข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรง
ประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของเอกชน กรณีนัดผ่าตัดล่วงหน้า

เรียน ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของเอกชน

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๒๔๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔ ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๔๕๐ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๔/๓๔๑๗๑ ลงวันที่
๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน
สถานพยาบาลของเอกชน ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) (ฉบับที่ ๖)

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางได้แจ้งให้สถานพยาบาลของเอกชนที่เข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรง
ประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของเอกชน กรณีนัดผ่าตัดล่วงหน้า (ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒) เสนอขอปรับปรุง
อัตราค่าธรรมเนียมแพทย์ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และการปรับลดหรือเพิ่มหัตถการและข้อบ่งชี้ของสถานพยาบาล
ให้เป็นปัจจุบันตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อตกลง รวมถึงการให้ทบทุนการปรับลดหรือเพิ่มหัตถการและข้อบ่งชี้
ให้เป็นปัจจุบัน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กรมบัญชีกลางได้พิจารณาข้อเสนออัตราค่าธรรมเนียม
และข้อบ่งชี้ที่สถานพยาบาลของเอกชนได้จัดส่งมาแล้ว จึงได้จัดทำบัญชีรายการโรคและการรักษาพยาบาล
ที่ผู้มีสิทธิสามารถใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวจากทางราชการได้
จากเดิม ๕๒ โรค ๘๖ หัตถการ เป็น ๕๕ โรค ๑๐๐ หัตถการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ดังนั้น
เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอัตรา
การจ่ายค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในตามหลักเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ฉบับที่ ๖ อาศัยอำนาจ
ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และข้อ ๗ แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาล
ประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของเอกชน ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) โดยให้สถานพยาบาล
ของเอกชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การคำนวณค่าน้ำหนักสัมพัทธ์ ให้ยกเลิกอัตราฐาน ๑๐,๘๘๗ บาท ต่อหนึ่งหน่วยสัมพัทธ์
และใช้อัตราฐาน ๑๑,๐๖๔ บาท ต่อหนึ่งหน่วยสัมพัทธ์แทน

๒. ข้อบ่งชี้ตามหัตถการเดิมที่ได้รับการปรับปรุง และหัตถการใหม่ที่มีการเพิ่มเติมและการคำนวณ
ค่าน้ำหนักสัมพัทธ์อัตราฐานข้างต้น มีผลใช้บังคับกับสถานพยาบาลของเอกชนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕
เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กุลยา ตันติเตมิท

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองสวัสดิการรักษายาบาล

กลุ่มงานกฎหมายด้านสวัสดิการรักษายาบาล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๓๙๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๕๗

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของเอกชน
ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) (ฉบับที่ ๖)

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมบัญชีกลางได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของเอกชนตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) เพิ่มเติม ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของเอกชน ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) (ฉบับที่ ๖)”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ป่วยในที่สถานพยาบาลของเอกชนได้จำหน่ายออกจากสถานพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบัญชีรายการโรคและการรักษาพยาบาลที่ผู้มีสิทธิสามารถขอใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวจากทางราชการได้ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของเอกชน ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของเอกชน ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ และให้ใช้บัญชีรายการโรคและการรักษาพยาบาลที่ผู้มีสิทธิสามารถขอใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวจากทางราชการได้ ที่แนบท้ายประกาศนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

กฤษณา ทัศนวิมล

(นางสาวกฤษณา ทัศนวิมล)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

**บัญชีรายการโรคและการรักษาพยาบาลที่ผู้มีสิทธิสามารถขอใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล
สำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวจากทางราชการได้**

การเข้ารับการรักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลของเอกชนตามบัญชีรายการโรคและการรักษาพยาบาล
ที่แนบท้ายนี้ จะต้องเป็นไปตามข้อบ่งชี้ที่กำหนด และจะต้องมีใช้กรณีที่มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับ
การรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยใน ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

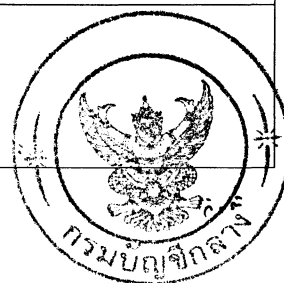
1. การผ่าตัด/หัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยโรค
2. การผ่าตัด/หัตถการเพื่อการรักษาโรคมะเร็งหรือเกี่ยวเนื่องกับโรคมะเร็ง
3. การผ่าตัด/หัตถการเพื่อการรักษากรณีอุบัติเหตุ/ฉุกเฉิน
4. การผ่าตัด/หัตถการที่ทำการรักษาแบบผู้ป่วยนอกได้
5. การผ่าตัด/หัตถการที่ไม่ชัดเจนว่า อาจเข้าข่ายเป็นกรณี 1-4 ได้

สรุปบัญชีรายการผ่าตัด/หัตถการ

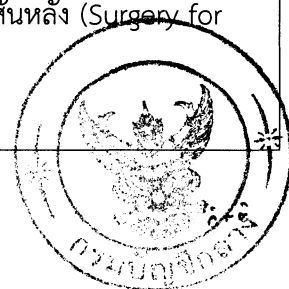
กลุ่มโรค/การผ่าตัด	รายการหลัก	รายการย่อย
A. กลุ่มศัลยกรรมทั่วไป	10	24
B. กลุ่มออร์โธปิดิกส์	8	19
C. กลุ่มกุมารศัลยกรรม	8	9
D. กลุ่มสูติ-นรีเวชกรรม	8	15
E. กลุ่มทางเดินปัสสาวะ	3	8
F. กลุ่มโสต ศอ นาสิก	4	6
G. กลุ่มจักษุ	5	6
H. กลุ่มหัวใจและหลอดเลือด	5	9
J. กลุ่มศัลยกรรมประสาท	3	3
Z. กลุ่มอื่นๆ	1	1
รวม	55	

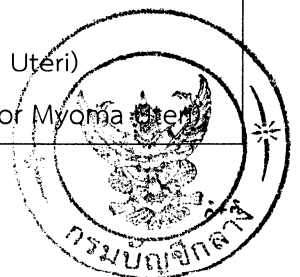
รหัส	รายการ
A	กลุ่มศัลยกรรมทั่วไป
A01	การผ่าตัดนิ่วทางเดินน้ำดี A011 การผ่าตัดถุงน้ำดีแบบเปิดช่องท้อง (Open Cholecystectomy) A012 การผ่าตัดถุงน้ำดีแบบผ่านกล้อง(Laparoscopic Cholecystectomy) A013 การต่อเชื่อมถุงน้ำดีหรือท่อน้ำดีเข้ากับลำไส้ (Anastomosis of gallbladder or bile duct) A014 การผ่าสำรวจท่อน้ำดี (Explore CBD for relief obstruction) A015 การตัดถุงน้ำดีรวมกับการผ่าสำรวจท่อน้ำดี (Open Cholecystectomy + Explore CBD) A016 การตัดถุงน้ำดีรวมกับการต่อท่อน้ำดีเข้ากับลำไส้ (Open Cholecystectomy + Choledchoenterostomy) A017 การตัดถุงน้ำดีรวมกับการผ่าสำรวจท่อน้ำดีและการต่อท่อน้ำดีเข้ากับลำไส้ (Open Cholecystectomy + Explore CBD + Choledchoenterostomy) A018 การผ่าตัดถุงน้ำดีผ่านกล้องรวมกับการส่องกล้องตรวจทางเดินน้ำดีและตับอ่อน (Laparoscopic Cholecystectomy with ERCP)
A02	การผ่าตัดไส้เลื่อน (Herniorrhaphy) A021 การผ่าตัดไส้เลื่อนข้างเดียว (Unilateral Repair of Hernia) A022 การผ่าตัดไส้เลื่อน 2 ข้าง (Bilateral Repair of Hernia) A023 การผ่าตัดไส้เลื่อนขาหนีบข้างเดียวด้วยกล้อง (Laparoscopic Repair of unilateral Inguinal Hernia) A024 การผ่าตัดไส้เลื่อนขาหนีบ 2 ข้างด้วยกล้อง (Laparoscopic Repair of bilateral Inguinal Hernia)
A03	A030 การผ่าตัดริดสีดวงทวาร (Hemorrhoidectomy)
A04	การผ่าตัดฝีคัณฑสูตร A041 การผ่าระบายหนอง (Drainage of perianal abscess) A042 การตัดโพรงฝีคัณฑสูตร (Anal Fistulotomy/Fistulectomy) A043 การตัดหูรูดทวารหนัก (Anal sphincterotomy)
A05	A050 การผ่าตัดถุงน้ำลูกอัณฑะ (Hydrocelectomy)
A06	A060 การผ่าตัดหลอดเลือดอวัยวะโป่งพอง (Varicocelectomy)
A07	A070 การผ่าตัดเส้นเลือดขาที่ขา (Ligation and stripping of Varicose veins of legs)
A08	การผ่าตัดรักษาโรคแผลในกระเพาะ A081 การตัดเส้นประสาทเลี้ยงกระเพาะ (Selective/Truncal vagotomy) A082 การผ่าตัดหูรูดกระเพาะ (Pyloroplasty)

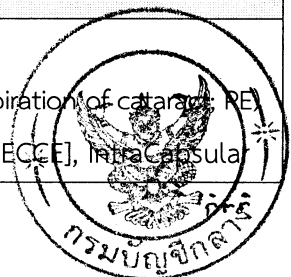
รหัส	รายการ
	A083 การตัดเส้นประสาทเลี้ยงกระเพาะร่วมกับการผ่าตัดหูดกระเพาะ (Selective/Truncal Vagotomy + Pyloroplasty)
A09	A090 การผ่าตัดปิดทวารเทียมที่ผนังหน้าท้อง (Colostomy Closure)
A10	A100 การสอดสายให้อาหารทางกระเพาะผ่านหน้าท้องด้วยกล้อง (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy-PEG)
B	กลุ่มออร์โธปิดิกส์
B01	การผ่าตัดข้อเข่า B011 การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่า (Total knee Replacement) B012 การผ่าตัดกระดูกจัดแนวเข่าด้านบน (High tibial osteotomy) B013 การผ่าตัดแก้ไขข้อเข่าเทียม (Revision of Knee replacement) B014 การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่า2ข้าง (bilateral Total knee Replacement)
B02	การผ่าตัดข้อสะโพก B021 การผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพก (Total Hip Replacement) B022 การผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกบางส่วน (Partial Hip Replacement) B023 การผ่าตัดแก้ไขข้อสะโพกเทียม (Revision of Hip Replacement) B024 การผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพก2ข้าง (bilateral Hip replacement)
B03	B030 การผ่าตัดตรึงข้อเท้า (Arthrodesis of ankle joint)
B04	การผ่าตัดย้ายเส้นเอ็น B041 การผ่าตัดย้ายเส้นเอ็นที่แขน (Tendon transfer ; upper limb) B042 การผ่าตัดย้ายเส้นเอ็นที่ขา (Tendon transfer ; lower limb)
B05	การตัดขา,เท้า B051 การตัดขา (Amputation of Knee) B052 การตัดเท้า (Amputation of Foot)
B06	B060 การผ่าตัดแก้ไขโพรงกระดูกสันหลังส่วนเอวตีบแคบ (Surgery for Lumbar Spinal Stenosis) B061 การผ่าตัดแก้ไขโพรงกระดูกสันหลังส่วนเอวตีบแคบแบบเชื่อมกระดูกสันหลัง (Surgery for Lumbar Spinal Stenosis with spinal fusion) B062 การผ่าตัดแก้ไขโพรงกระดูกสันหลังส่วนเอวตีบแคบแบบไม่เชื่อมกระดูกสันหลัง (Surgery for Lumbar Spinal Stenosis, without spinal fusion) B063 การผ่าตัดหมอนรองกระดูกด้วยกล้อง (Endoscopic discectomy)

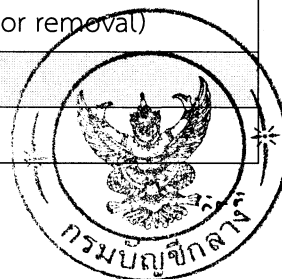
รหัส	รายการ
B07	B070 การผ่าตัดสร้างเอ็นไขว้หน้าข้อเข่า (ACL Reconstruction with autogenous soft tissue graft)
B08	B080 การผ่าตัดซ่อมเอ็นข้อไหล่ด้วยกล้อง (Arthroscopic Rotator cuff Repair)
C	กลุ่มกุมารศัลยกรรม
C01	C010 การผ่าตัดไส้เลื่อนในเด็ก (Herniorrhaphy, Herniotomy)
C02	C020 การผ่าตัดไส้เลื่อนที่สะดือ (Repair Umbilical Hernia)
C03	C030 การผ่าตัดซ่อมผนังหน้าท้อง (Repair of Abdominal wall ; Omphalocele/gastroschisis)
C04	C040 การผ่าตัดถุงน้ำลูกอัณฑะ (Hydrocelectomy)
C05	C050 การผ่าตัดอัณฑะค้าง (Surgery for undescended testis)
C06	การผ่าตัดลำไส้โป่งพองแต่กำเนิด (Hirschsprung's Disease) C061 การตัดชิ้นเนื้อลำไส้ตรงและสร้างทวารเทียมที่หน้าท้อง (Rectal Biopsy & Colostomy) C062 การต่อลำไส้ส่วนที่ปกติเข้ากับลำไส้ตรง (Pull Through operation)
C07	C070 การผ่าตัดท่อน้ำดีโป่งพอง (Choledochal cyst excision)
C08	การผ่าตัดลำไส้อุดตันแต่กำเนิด C081 การผ่าตัดหูดกระเพาะ (Pyloromyotomy)
D	กลุ่มสูติ-นรีเวชกรรม
D01	D010 การคลอดและการช่วยคลอด (Normal delivery, Vacuum/Forceps/Breech extraction) D011 การคลอดและการช่วยคลอด + การทำหมัน (Normal delivery, Vacuum/Forceps/Breech extraction+Tubal Resection/Tubal Ligation)
D02	D020 การผ่าตัดคลอด (Cesarean section) D021 การผ่าตัดคลอด + การทำหมัน (Cesarean section + Tubal Resection/Tubal Ligation)
D03	D030 การผ่าตัดทำหมันหญิง (Tubal Resection, Tubal Ligation)
D04	การผ่าตัดมดลูกทางช่องคลอด (Vaginal Hysterectomy) D041 การตัดมดลูกทางช่องคลอด (Open Vaginal hysterectomy) D042 การตัดมดลูกทางช่องคลอดด้วยกล้อง (Laparoscopic Vaginal hysterectomy)
D05	การผ่าตัดเนื้องอกมดลูก (ทั้งชนิด Leiomyoma, Adenomyosis และ Adenomyoma) D051 การผ่าตัดเนื้องอกมดลูกแบบเปิด (Open Surgery for Myoma Uteri) D052 การผ่าตัดเนื้องอกมดลูกด้วยกล้อง (Laparoscopic Surgery for Myoma Uteri) D053 การตัดเฉพาะเนื้องอกมดลูกด้วยกล้อง (Laparoscopic Myomectomy for Myoma Uteri)

รหัส	รายการ
	D054 การตัดมดลูกด้วยกล้อง (Laparoscopic Hysterectomy for Myoma Uteri)
D06	การผ่าตัดเนื้อองกรังไข่ D061 การผ่าตัดเนื้อองกรังไข่แบบเปิด D062 การผ่าตัดเนื้อองกรังไข่ด้วยกล้อง
D98	D980 เด็กแรกเกิดจากมารดาที่มาคลอดในโครงการฯ (เด็กปกติ)
D99	D990 เด็กแรกเกิดจากมารดาที่มาคลอดในโครงการฯ (เด็กป่วย)
E	กลุ่มทางเดินปัสสาวะ
E01	การผ่าตัดนิ่วทางเดินปัสสาวะ E011 การผ่าตัดนิ่วไต (Nephrolithotomy) E012 การผ่าตัดขบนิ่วโดยเจาะผ่านผิวหนังและเนื้อไต (Percutaneous nephrolithotripsy; PCNL) E013 การผ่าตัดนิ่วกรวยไต (Pyelolithotomy) E014 การผ่าตัดนิ่วท่อไต (Ureterolithotomy) E015 การขบนิ่วกระเพาะปัสสาวะ (Cystolitholapaxy) E016 การนำนิ่วท่อไต/กรวยไตออกทางท่อปัสสาวะด้วยกล้อง (Transurethral removal of obstruction from ureter and renal pelvis; URS)
E02	E020 การผ่าตัดต่อมลูกหมากผ่านกล้อง (TURP)
E03	E030 การผ่าตัดรูรั่วระหว่างช่องคลอดและกระเพาะปัสสาวะ (Repair vesico-vaginal fistula)
F	กลุ่มโสต ศอ นาสิก
F01	การผ่าตัดปากแหว่งเพดานโหว่ F011 การผ่าตัดเพดานโหว่ (Cleft Palate repair) F012 การผ่าตัดปากแหว่ง (Cleft Lip repair)
F02	F020 การผ่าตัดซ่อมเยื่อแก้วหู (Tympanoplasty)
F03	F030 การผ่าตัดโพรงอากาศข้างจมูก (Caldwell luc operation) F031 การผ่าตัดไซนัสโดยวิธีส่องกล้อง (Endoscopic sinus surgery)
F04	F040 การผ่าตัดโพรงอากาศกกหู (Mastoidectomy)
G	กลุ่มจักษุ
G01	การผ่าตัดต้อกระจก (Cataract Surgery) G011 การผ่าตัดสลายต้อกระจกด้วยคลื่นเสียง (Phacoemulsification and aspiration of cataract; PE) G012 การผ่าตัดต้อกระจกด้วยวิธีอื่น (ExtraCapsular Cataract Extraction[ECCE], IntraCapsular

รหัส	รายการ
	Cataract Extraction [ICCE], Manual Small Incision Cataract Surgery [MSICS])
G02	G020 การผ่าตัดต้อหิน (Glaucoma Surgery เช่น Trabeculectomy, Other scleral fistulizing procedure)
G03	G030 การผ่าตัดซ่อมจอประสาทตาลอก (Retinal detachment surgery เช่น PPV)
G04	G040 การผ่าตัดท่อน้ำตา (Dacryocystorhinstomy, DCR)
G05	G050 การผ่าตัดใส่เลนส์เทียมภายหลังจากการผ่าตัดเอาเลนส์ออก (Secondary insertion of intraocular lens prosthesis)
H	กลุ่มหัวใจและหลอดเลือด
H01	H010 การผ่าตัดเปลี่ยนเส้นเลือดหัวใจ (CABG)
H02	H020 การผ่าตัดลิ้นหัวใจแบบเปิด (Open Heart Valvuloplasty, Replacement of heart valve)
H03	H031 การผ่าตัดเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือดล้างไตโดยไม่ใช้กราฟต์ (AV shunt) H032 การผ่าตัดเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือดล้างไตโดยใช้กราฟต์ (AV Graft) H033 การผ่าตัดแก้ไขเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือดล้างไตโดยไม่ใช้กราฟต์ (AV shunt) H034 การผ่าตัดแก้ไขเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือดล้างไตโดยใช้กราฟต์ (AV Graft)
H04	H040 การผ่าตัดหลอดเลือดแดงใหญ่โป่งพอง (Aortic Aneurysmorrhaphy)
H05	H051 การผ่าตัดแก้ไขหัวใจพิการแต่กำเนิดชนิดไม่ซับซ้อน (Open Heart Surgery for Simple Congenital Heart Disease) H052 การผ่าตัดแก้ไขหัวใจพิการแต่กำเนิดชนิดซับซ้อน (Open Heart Surgery for Complex Congenital Heart Disease)
I	(รหัสนี้ไม่ใช้กำหนดกลุ่มโรค)
J	กลุ่มศัลยกรรมประสาท
J01	J010 การผ่าตัดกลุ่มเส้นเลือดผิดปกติในสมอง (AVM Resection)
J02	J020 การซ่อมกะโหลกศีรษะส่วนที่หายไปจากการผ่าตัดเปิดกะโหลกศีรษะ (Cranioplasty for post-operative skull defect)
J03	J030 การผ่าตัดเนื้องอกสมองชนิดไม่ร้ายแรง (Craniotomy with benign tumor removal)
Z	กลุ่มอื่นๆ
Z01	Z010 การรักษาภาวะแทรกซ้อนโดยตรงจากการรักษาครั้งก่อน

โรคและข้อบ่งชี้

A01 การผ่าตัดถุงน้ำดีและทางเดินน้ำดี (Operations on gallbladder and biliary tract)

โรคนิ่วในทางเดินน้ำดี (GALLSTONE or BILIARY STONE)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีอาการแสดงของนิ่วและภาวะแทรกซ้อน
 2. นิ่วขนาดใหญ่กว่า 1 ซม.
 3. นิ่วจำนวนมาก
 4. ผู้ป่วยนิ่วที่ไม่มีอาการแต่มีภาวะเสี่ยงสูง เช่น มีโรคเรื้อรัง
 5. ตับอ่อนอักเสบจากนิ่ว
-

A02 การผ่าตัดไส้เลื่อน (Herniorrhaphy)

โรคไส้เลื่อน (Hernia)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีอาการปวดมากหรือบ่อย
 2. มีผลกระทบกับการทำงานหรือความเป็นอยู่
 3. เสี่ยงต่อภาวะไส้เลื่อนติดคา (Impending incarceration)
 4. รักษาโดยการไม่ผ่าตัดแล้วไม่ดีขึ้น (Failure Conservative Treatment)
-

A03 การผ่าตัดริดสีดวงทวาร (Hemorrhoidectomy)

โรคริดสีดวงทวารหนัก (Hemorrhoid)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีเลือดออก (Bleeding)
 2. ปวด (pain)
 3. ริดสีดวงอักเสบ (strangulated hemorrhoid, thrombosed hemorrhoid)
 4. เป็น ๓ หาย ๓ (recurrence)
 5. ริดสีดวงทวารระยะที่ 3 และระยะที่ 4
-

A04 การผ่าตัดฝีคัณฑสูตร

(Drainage of perianal abscess, Anal Fistulotomy Fistulectomy, anal sphincterotomy)

โรคฝีคัณฑสูตรเฉียบพลัน, ฝีคัณฑสูตรเรื้อรัง (anorectal abscess, fistula in ano)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. ฝีคัณฑสูตรเฉียบพลัน
 2. ฝีคัณฑสูตรเรื้อรังที่มีทางติดต่อ ระหว่างผิวหนังกับเยื่อหูทวารหนัก
 3. รอยปริแยกเรื้อรังที่ช่องทวารหนัก (Chronic anal fissure)
-

A05 การผ่าตัดถุงน้ำลูกอัณฑะ (Hydrocelectomy)

โรคถุงน้ำลูกอัณฑะ (Hydrocele)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

โรคถุงน้ำลูกอัณฑะในผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่สามารถหายได้เอง จะทำการผ่าตัดเอาถุงน้ำออกก็ต่อเมื่อ

1. ถุงน้ำมีขนาดใหญ่จนทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการแน่นหรือหนักๆ ที่ถุงอัณฑะมาก
 2. ถุงน้ำมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ
-

A06 การผ่าตัดหลอดเลือดอัณฑะขอด (Varicocelectomy, High ligation of varicocele)

โรคหลอดเลือดอัณฑะขอด (Varicocele)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีอาการปวดบริเวณอัณฑะ
 2. มีการเป็ดลูกอัณฑะ จนทำให้ขนาดลูกอัณฑะทั้งสองข้างต่างกัน > 20%
 3. มีการผลิตเชื้ออสุจิผิดปกติ
-

A07 การผ่าตัดเส้นเลือดขอดที่ขา (Venous stripping and ligation)

โรคเส้นเลือดขอด (varicose vein)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีอาการปวดมาก (severe pain) บวม
 2. มีโรคแทรกซ้อนจากเส้นเลือดขอด เช่น เกิดผื่น แผล หรือเลือดออก
 3. โรคเป็นมากขึ้นเรื่อยๆ (Progressive or uncontrolled varicose)
-

A08 การผ่าตัดรักษาโรคกระเพาะ (Selective/Truncal vagotomy, Pyloroplasty)

โรคแผลในกระเพาะอาหาร (Peptic Ulcer)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. เลือดออกในกระเพาะอาหารและลำไส้เล็ก
 2. กระเพาะอาหารมีการอุดตัน
 3. การรักษาโดยการให้ยาและ/หรือการรักษาผ่านกล้องไม่ได้ผล
-

A09 การผ่าตัดปิดทวารเทียมที่ผนังหน้าท้อง (Colostomy Closure)

โรคทวารเทียมที่ผนังหน้าท้อง (Colostomy status)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

เพื่อปิดทวารเทียมที่ผนังหน้าท้อง

A10 การสอดสายให้อาหารทางกระเพาะผ่านหน้าท้องด้วยกล้อง (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy - PEG)

โรคภาวะทุพโภชนาการจากการที่รับประทานอาหารเองได้ไม่เพียงพอ

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด ต้องมีทุกข้อ

1. มีภาวะทุพโภชนาการโดยที่ระบบทางเดินอาหารยังทำงานได้ปกติ แต่ไม่สามารถรับประทานอาหารให้ได้สารอาหารตามที่ร่างกายต้องการ
 2. มีโรคเรื้อรังที่ทำให้รับประทานอาหารไม่ได้เอง หรือมีอาการสับสนบ่อยๆ
-

B01 การผ่าตัดโรคข้อเข่าเสื่อม (Total/Revision knee Replacement, High tibial osteotomy)

โรคข้อเข่าเสื่อม

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่า (Total knee Replacement) ต้องมีครบทุกข้อ

1. ให้การรักษาอนุรักษ์ ทั้งการไม่ใช้ยาและการใช้ยาแล้วไม่ได้ผลเป็นระยะเวลามากกว่า 6 เดือน
2. มีผิวข้อเข่าทุกผิวเสื่อมอย่างรุนแรง (severe tri-compartmental osteoarthritis)
3. อายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดกระดูกจัดแนวเข่าด้านบน (High tibial osteotomy) ต้องมีครบทุกข้อ

1. มีผิวข้อเข่าเสื่อมเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น
2. มีเอ็นยึดข้อเข่าและหมองรองข้อเข่า (meniscus) ที่ปกติ
3. ต้องไม่เป็นข้อเข่าเสื่อมจากเหตุโรคข้ออักเสบ (inflammatory joint diseases)
4. งอข้อเข่าได้มากกว่าหรือเท่ากับ 90 องศา
5. ไม่มีการยึดติดของข้อ ไม่ว่างหรือเหยียด (no flexion or extension contractures)
6. ผู้ป่วยมีอายุน้อยซึ่งต้องทำงานหนัก

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดแก้ไขข้อเข่าเทียม (Revision of Knee replacement)

1. มีภาวะแทรกซ้อนจากการเปลี่ยนข้อเทียม เช่น ข้อหลวม เคลื่อน ติดเชื้อ
2. มีอาการปวดมากภายหลังการเปลี่ยนข้อเทียม

B02 การผ่าตัดข้อสะโพก (Hemiarthroplasty, Total/Revision Hip Replacement)

โรคข้อสะโพกเสื่อม, หัวกระดูกฟิเมอร์ขาดเลือดมาเลี้ยง, กระดูกต้นขาส่วนคอหักในผู้สูงอายุ

(Arthritis of Hip, Avascular necrosis of the Femoral Head, Fracture Femoral Neck in Elderly)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพก (Total Hip Replacement)

1. ทุพพลภาพจนมีความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตประจำวัน
2. มีอาการปวดมาก รักษาด้วยวิธีไม่ผ่าตัดแล้วไม่ดีขึ้น
3. รักษาแบบอนุรักษ์ เช่น ลดน้ำหนัก ทานยา และ/หรือฉีด steroid เข้าข้อเป็นเวลา 6 เดือนแล้วไม่ดีขึ้น
4. มีการใช้ยาแก้ปวดบรรเทาอาการปวดจนเกิดโรคแทรกซ้อนเกิดการตกเลือดในทางเดินอาหาร
5. กระดูกต้นขาส่วนคอหักในผู้ป่วยอายุมากกว่า ๖๐ ปี (ยกเว้นกรณีเกิดจากอุบัติเหตุจราจร) และมีภาวะข้อสะโพกเสื่อมร่วมด้วย

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกบางส่วน (Partial Hip Replacement)

1. ข้อสะโพกเสื่อมในผู้สูงอายุ (Arthritis of Hip in elderly)
2. กระดูกต้นขาส่วนคอหักแล้วไม่เชื่อมติดกัน (Nonunion of fracture neck of femur)
3. กระดูกต้นขาส่วนคอหักในผู้ป่วยอายุมากกว่า ๖๐ ปี (ยกเว้นกรณีเกิดจากอุบัติเหตุจราจร)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดแก้ไขข้อสะโพกเทียม (Revision of Hip Replacement)

1. มีภาวะแทรกซ้อนจากการเปลี่ยนข้อเทียม เช่น ข้อหลวม เคลื่อน ติดเชื้อ
2. มีอาการปวดมากภายหลังการเปลี่ยนข้อเทียม

B03 การผ่าตัดเชื่อมข้อเท้า (Arthrodesis of ankle joint)

โรคความผิดปกติทางระบบประสาทหรือกล้ามเนื้อ, ข้อถูกทำลายจากการอักเสบเรื้อรังหรือการบาดเจ็บ (neuromuscular disorder, chronic arthritis or injury)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. ปวดมาก (severe pain)
 2. ข้อไม่มั่นคง (Unstable from neuromuscular disorder)
 3. ไม่สามารถรักษาด้วยวิธีการอื่นได้ (salvage procedure)
-

B04 การผ่าตัดย้ายเส้นเอ็น (Tendon transfer)

โรคข้อมือตก, ข้อเท้าตก (Wrist Drop, Foot Drop)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. เส้นประสาทไม่ฟื้นตัว (No recovery of nerve injury)
 2. เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิตประจำวัน
-

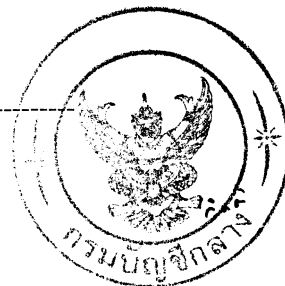
B05 การตัดขา, ตัดเท้า (Amputation of Knee, Foot)

โรคแผลเน่าจากเบาหวาน, แผลเน่าจากหลอดเลือดอุดตัน, แผลเน่าจากการติดเชื้อรุนแรง

(Diabetic gangrene, Atherosclerosis gangrene, Vascular occlusion Gas gangrene, Necrotizing Fasciitis)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. แผลเน่าตาย (Gangrene)
2. แผลเกิดการติดเชื้อที่ไม่สามารถควบคุมได้ (uncontrolled infection)

B06 การผ่าตัดแก้ไขโพรงกระดูกสันหลังส่วนเอวตีบแคบ (Surgery for Lumbar Spinal Stenosis)

โรคโพรงกระดูกสันหลังส่วนเอวตีบแคบ (Lumbar Spinal Stenosis) อาจเกิดจากกระดูกหนาตัวขึ้น (Bone hypertrophy) , เอ็นหนาตัวขึ้น (ligamentum flavum hypertrophy), หมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อน (Disc protrusion), โรคกระดูกสันหลังเคลื่อน (spondylolisthesis) หรือมีภาวะหลาย ๆ อย่างร่วมกัน

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด (มีข้อ 1-3 อย่างน้อย 1 ข้อ และต้องมีข้อ 4 ร่วมด้วยเสมอ)

1. Cauda Equina Syndrome
2. progressive neurological deficit
3. Intractable pain
4. Failed conservative treatment for 3 months

B07 การผ่าตัดสร้างเอ็นไขว้หน้าข้อเข่า (ACL Reconstruction with autogenous soft tissue graft)

โรค การบาดเจ็บของเอ็นไขว้หน้าข้อเข่า (Anterior Cruciate Ligament : ACL injury)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีการบาดเจ็บของเอ็นไขว้หน้า ระดับที่ 3
2. มีการบาดเจ็บร่วมของเส้นเอ็นอื่น เช่น Medial Collateral Ligament หรือ Meniscus เป็นต้น
3. มีอาการข้อเข่าหลวม หลุดเคลื่อน เมื่อมีการเคลื่อนไหว

B08 การผ่าตัดซ่อมเอ็นข้อไหล่ด้วยกล้อง (Arthroscopic Rotator cuff Repair)

โรคการฉีกขาดของเอ็นข้อไหล่ (Tear Rotator cuff)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. รักษาแบบไม่ผ่าตัด 3-6 เดือนแล้วกล้ามเนื้ออ่อนแรงจาก Massive Rotator cuff tear หรืออาการปวดไม่ดีขึ้น
2. เส้นเอ็นขาดจากอุบัติเหตุที่รุนแรงในคนอายุน้อยหรือในผู้สูงอายุที่มีการฉีกขาดเฉียบพลันเพิ่มจากรอยขาดเดิมที่มีอยู่แล้ว

C01 การผ่าตัดใส่เลื่อนในเด็ก (Herniorrhaphy, Herniotomy)

โรคใส่เลื่อนขาหนีบ (Inguinal hernia)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

แก้ไขความผิดปกติแต่กำเนิด

C02 การผ่าตัดใส่เลื่อนที่สะดือ (Repair Umbilical Hernia)

โรคใส่เลื่อนที่สะดือ (Umbilical Hernia)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. อายุ 2 ปี รู้เลื่อนยังไม่ปิด และมีแนวโน้มใหญ่ขึ้น
2. ขนาดของรู้เลื่อน >1.5 ซม.

C03 การผ่าตัดซ่อมผนังหน้าท้อง (Repair of Abdominal wall; Omphalocele, gastroschisis)

โรคความพิการแต่กำเนิดของผนังหน้าท้อง (Omphalocele, gastroschisis)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

แก้ไขความผิดปกติแต่กำเนิด

C04 การผ่าตัดถุงน้ำลูกอัณฑะ (Hydrocelectomy, High ligation)

โรคถุงน้ำลูกอัณฑะ (Hydrocele)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. เด็กอายุมากกว่า 1 ปี
2. ก้อนมีขนาดโตขึ้นเรื่อยๆ

C05 การผ่าตัดอัณฑะค้าง (Surgery for undescended testis)

โรคอัณฑะค้าง (Undescended testis)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

อายุเกิน 1 ปี

C06 การผ่าตัดลำไส้โป่งพองแต่กำเนิด (Rectal Biopsy & Colostomy, Pull Through operation)

โรคลำไส้โป่งพองแต่กำเนิด (Hirschsprung's disease)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

แก้ไขความผิดปกติแต่กำเนิด

C07 การผ่าตัดท่อน้ำดีโป่งพอง

โรคท่อน้ำดีโป่งพอง (Choleduchal cyst)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

แก้ไขความผิดปกติแต่กำเนิด

C08 การผ่าตัดลำไส้อุดตันแต่กำเนิด (Pyloromyotomy)

โรคกระเพาะส่วนปลายตีบ (Congenital pyloric stenosis)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

แก้ไขความผิดปกติแต่กำเนิด

D กลุ่มสูติ-นรีเวชกรรม

D01 การคลอดและการช่วยคลอด (Normal delivery, Vacuum/Forceps/Breech extraction)

ข้อบ่งชี้ (ต้องมีย่าน้อย 1 ข้อ)

1. ครรภ์ครบกำหนดและเจ็บครรภ์คลอด (labor in term pregnancy)
 2. การเจ็บครรภ์ก่อนกำหนดที่ยับยั้งไม่อยู่ (Uninhibited labor of preterm pregnancy)
 3. การกระตุ้นคลอดกรณีครรภ์เกินกำหนด (Termination of post term pregnancy)
-

D02 การผ่าตัดคลอด (Cesarean section)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด (ต้องมีย่าน้อย 1 ข้อ)

1. มีแผลเป็นที่มดลูก (uterine scar)
2. ครรภ์แฝด (Multiple pregnancy)
3. รกเกาะต่ำ (placenta previa)

4. ทารกมีส่วนนำผิดปกติ (Malpresentation)
5. ภาวะผิดสัดส่วนระหว่างศีรษะทารกและอุ้งเชิงกรานมารดา (Cephalopelvic disproportion หรือ Fetopelvic disproportion)
6. การคลอดติดขัด (Obstructed labor)
7. ทารกอยู่ในภาวะเครียด (Fetal Distress)
8. ภาวะสายสะดือหย่อน (Prolapsed cord)
9. การติดเชื้อของช่องทางการคลอด (Genital tract infection)
10. เนื้องอกในอุ้งเชิงกรานที่ขัดขวางการคลอดทางช่องคลอดที่ปากมดลูกหรือภายในช่องคลอด
11. รกเกาะลึก (Placenta accrete, increta หรือ percreta)
12. ภาวะครรภ์เป็นพิษชนิดรุนแรง (Severe preeclampsia)
13. Elderly primigravida (>35ปี)
14. ข้อบ่งชี้อื่น ๆ ระบุ.....

D03 การผ่าตัดทำหมันหญิง (Tubal Resection, Tubal Ligation)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

ต้องการคุมกำเนิดถาวร (Permanent Contraception)

D04 การผ่าตัดมดลูกทางช่องคลอด (Vaginal Hysterectomy)

ภาวะมดลูกหย่อน (Uterine prolapse)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด (ต้องอย่างน้อย 1 ข้อ)

1. มีอาการปวดหน่วงในอุ้งเชิงกราน ปวดท้องน้อย ปวดหลัง
2. ปากมดลูกยื่นอยู่ที่ปากช่องคลอดหรือพ้นปากช่องคลอดออกมา
3. ปากมดลูกเป็นแผลเรื้อรัง
4. อาการกดเบียดอวัยวะข้างเคียง (Urinary/Fecal obstruction)

D05 การผ่าตัดเนื้องอกมดลูก

โรคเนื้องอกมดลูก (ทั้งชนิด Leiomyoma, Adenomyosis และ Adenomyoma)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด (ต้องมียาอย่างน้อย 1 ข้อ)

1. มดลูกมีขนาดใหญ่กว่าขนาดครรภ์ 12 สัปดาห์
2. มีเลือดระดูออกมาก หรือออกนานกว่าปกติ จนเกิดภาวะเลือดจาง
3. มีอาการปวดรุนแรงที่การรักษาด้วยยาได้ผลไม่ดี หรือปวดจนไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ
4. มีอาการที่เกิดจากการกดเบียดอวัยวะข้างเคียง เช่น ปัสสาวะลำบาก มีการติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ หรือถ่ายอุจจาระลำบาก

การผ่าตัด

อาจตัดออกเฉพาะก้อนเนื้องอก ตัดมดลูก หรือตัดมดลูกพร้อมปีกมดลูกข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง และอาจผ่าตัดโดยเปิดหน้าท้อง หรือใช้กล้องก็ได้

D06 การผ่าตัดเนื้องอกรังไข่

โรคเนื้องอกรังไข่ ทั้งชนิดเป็นก้อนเนื้อและถุงน้ำ (cyst) ทั้งที่เป็นข้างเดียวหรือสองข้าง แต่มีไข่มะเร็ง และไม่มีภาวะแทรกซ้อนฉุกเฉิน เช่น มีการบิดขั้ว (Torsion) หรือแตก (Rupture)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด (ต้องมียาอย่างน้อย 1 ข้อ)

1. ก้อนเนื้องอกหรือถุงน้ำมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า 5 เซนติเมตร
2. มีอาการปวดมาก จนไม่สามารถที่จะทำงานปกติได้หรือกินยาแก้ปวดชนิดแรงแล้วอาการไม่ดีขึ้น

การผ่าตัด

อาจตัดออกเฉพาะถุงน้ำ (Ovarian cystectomy) ตัดเฉพาะรังไข่ที่เป็นเนื้องอก (Oophorectomy) ตัดทั้งรังไข่และปีกมดลูกข้างเดียวกัน (Salpingo – oophorectomy) หรือตัดมดลูกพร้อมปีกมดลูกข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง (Hysterectomy with unilateral or bilateral salpingo – oophorectomy) และอาจผ่าตัดโดยเปิดหน้าท้อง หรือใช้กล้องส่องตรวจช่องท้องก็ได้

D98 การดูแลเด็กแรกเกิด (เด็กปกติ)

ข้อบ่งชี้

เพื่อดูแลเด็กแรกเกิดจากมารดาที่มาคลอดในโครงการฯ (เด็กปกติ)

D99 การรักษาเด็กแรกเกิด (เด็กป่วย)

ข้อบ่งชี้

เพื่อรักษาเด็กแรกเกิดจากมารดาที่มากลอดในโครงการฯ (เด็กป่วย)

E01 การผ่าตัดนิ่วทางเดินปัสสาวะ

โรคนี้ในทางเดินปัสสาวะ

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดนิ่วไต (Nephrolithotomy)

1. นิ่วในไตมีขนาดใหญ่กว่า 2 ซม.
2. มีนิ่วในไตหลายก้อน
3. นิ่วเขากวางที่มีหลายกิ่ง และไม่สามารถเอาออกด้วยวิธีอื่น
4. มีข้อห้ามต่อการใช้การสลายนิ่ว เช่น มีการอุดตันของทางเดินปัสสาวะอย่างมากจนมีผลต่อการทำงานของไต ถ้าไม่แก้ไขโดยเร่งด่วน
5. เคยมีภาวะแทรกซ้อนหลังจากการสลายนิ่ว
6. ได้รับการสลายนิ่วแล้วแต่ไม่ได้ผล

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดขบนิ่วโดยเจาะผ่านผิวหนังและเนื้อไต (Percutaneous nephrolithotripsy; PCNL)

1. นิ่วในไตขนาดใหญ่กว่า 2 ซม.
2. นิ่วในท่อไตส่วนบน

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดนิ่วกรวยไต (Pyelolithotomy)

1. นิ่วในไตขนาดไม่เกิน 2 ซม.

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดนิ่วท่อไต (Ureterolithotomy)

1. เกิดภาวะไตวายเฉียบพลัน (Acute Renal Failure) ซึ่งเกิดจากการอุดตันทางเดินปัสสาวะ
2. เกิดการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะแบบเฉียบพลันซึ่งมีอาการรุนแรง (severe infection) หรือไม่ตอบสนองต่อยาปฏิชีวนะใน 24 ชม.
3. นิ่วขนาดใหญ่กว่า 1 ซม.
4. มีการเปลี่ยนแปลงที่ไต คือมีภาวะไตบวม (Hydronephrosis) มากอยู่แล้วในตอนต้น
5. อาการปวด ซึ่งรบกวนการทำงาน และไม่ตอบสนองต่อยา

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดขบนิ่วกระเพาะปัสสาวะ (Cystolitholapaxy)

1. นิ่วในกระเพาะปัสสาวะมีขนาดไม่ใหญ่กว่า 3 ซม.
2. นิ่วในท่อปัสสาวะ

ข้อบ่งชี้ในการนำนิ่วท่อไต/กรวยไตออกผ่านทางท่อปัสสาวะด้วยกล้อง (Transurethral removal of obstruction from ureter and renal pelvis; URS)

1. เกิดภาวะไตวายเฉียบพลัน (Acute Renal Failure) ซึ่งเกิดจากการอุดตันทางเดินปัสสาวะ
2. เกิดการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะแบบรุนแรงอย่างเฉียบพลัน (Acute severe infection) ซึ่งเป็น หรือไม่ตอบสนองต่อยาปฏิชีวนะใน 24 ชม.
3. นิ่วขนาดใหญ่กว่า 1 ซม.
4. มีการเปลี่ยนแปลงที่ไต คือมีภาวะไตบวม (Hydronephrosis) มากอยู่แล้วในตอนต้น
5. อาการปวด ซึ่งรบกวนการทำงาน และไม่ตอบสนองต่อยา

E02 การผ่าตัดต่อมลูกหมากผ่านกล้อง (TUR-P)

โรคต่อมลูกหมากโต (Benign Prostatic Hypertrophy)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

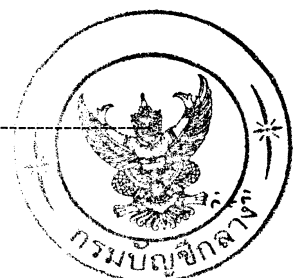
1. ปัสสาวะลำบากจนรบกวนต่อชีวิตประจำวัน
2. ปัสสาวะไม่ออก (Retention of urine)
3. ติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะเป็นๆหายๆ
4. ปัสสาวะเป็นเลือด (Hematuria)
5. นิ่วในกระเพาะปัสสาวะ
6. ไตเสื่อมหน้าที่จากปัสสาวะคั่ง (Renal deterioration)

E03 การผ่าตัดรูรั่วระหว่างช่องคลอดและกระเพาะปัสสาวะ (Repair vesico-vaginal fistula)

โรครูรั่วระหว่างช่องคลอดและกระเพาะปัสสาวะ (vesico-vaginal fistula)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. ควบคุมปัสสาวะไม่ได้ จนรบกวนต่อชีวิตประจำวัน
2. ติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะเป็นๆหายๆ

F01 การผ่าตัดแก้ไขปากแหว่ง เพดานโหว่

โรคปากแหว่ง เพดานโหว่ (Cleft lip and cleft palate)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

แก้ไขความผิดปกติแต่กำเนิด

F01 การผ่าตัดโพรงอากาศข้างจมูก (Caldwell-Luc operation)

โรคไซนัสอักเสบ, ริดสีดวงจมูก (Sinusitis, Nasal polyp)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

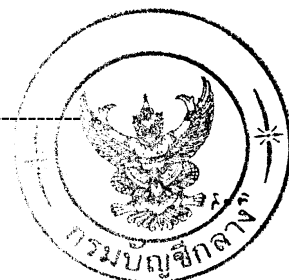
1. ไซนัสอักเสบเรื้อรัง(มากกว่า 3 เดือน) ที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยาหรือการส่องกล้องผ่าตัด
2. ไซนัสอักเสบจากเชื้อรา
3. ริดสีดวงจมูก (Nasal polyp)
4. มีก้อนที่โพรงอากาศข้างจมูกเป็นจำนวนมากหรือเป็นซ้ำ ๆ (Antrochoanal Polyp)
5. ไซนัสอักเสบเฉียบพลันที่รักษาด้วยยาไม่ทุเลา หรือมีภาวะแทรกซ้อนอักเสบเข้าตาหรือสมอง

F03 การผ่าตัดซ่อมเยื่อแก้วหู (Tympanoplasty)

โรคเยื่อแก้วหูทะลุ, หูชั้นกลางอักเสบเรื้อรัง (Rupture eardrum, Chronic otitis media)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. เยื่อแก้วหูทะลุหรือหูอื้อ ที่มีสาเหตุจากการติดเชื้อ อุบัติเหตุ (การบาดเจ็บ) หรือการผ่าตัดก่อนหน้านี้ที่ไม่หายเกิน 3 เดือน
2. ภาวะเยื่อแก้วหูทะลุที่มีผลให้ผู้ป่วยไม่สามารถอาบน้ำหรือทำกิจกรรมทางน้ำได้อย่างปลอดภัย
3. มีหนองหรือของเหลวไหลออกจากหูเกิน 6 อาทิตย์ แม้จะได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะแล้ว
4. มีภาวะการณสูญเสียการได้ยินร่วมด้วย
5. มี Cholesteatoma เกิดขึ้นร่วมด้วย
6. มีภาวะโพรงกระดูกหลังหูอักเสบเรื้อรัง mastoiditis เกิดขึ้น

F04 การผ่าตัดโพรงอากาศกกหู (Mastoidectomy)

โรคโพรงกระดูกกกหูอักเสบ, หูชั้นกลางอักเสบเรื้อรัง, ฝีหนองหลังหู (Mastoiditis, Chronic Otitis media, Subperiosteal Abscess)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

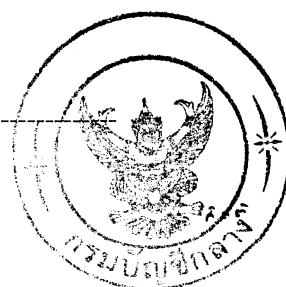
1. โพรงกระดูกหลังกกหูอักเสบเฉียบพลันที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยา (Acute mastoiditis refractory to medical treatment)
2. coalescent mastoiditis
3. การเกิดฝีหนองหลังหู (Subperiosteal abscess)
4. ภาวะที่มี Cholesteatoma
5. หูชั้นกลางอักเสบเรื้อรังที่ไม่ตอบสนองการรักษาด้วยยา (Chronic otitis media unresponsive to medical management)
6. หูชั้นกลางอักเสบชนิดเรื้อรังชนิดร้ายแรง (Unsafe type of CSOM)
7. หูชั้นกลางอักเสบชนิดเรื้อรังที่ซับซ้อน (Complicated CSOM)
8. หูชั้นกลางอักเสบชนิดเรื้อรังร่วมกับโพรงกระดูกหลังกกหูอักเสบ (CSOM with mastoiditis)

G01 การผ่าตัดต้อกระจก (Cataract Surgery)

โรคต้อกระจก (Cataract)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. การมองเห็นลดลงจนเป็นอุปสรรคในการดำรงชีพ โดยคำนึงถึงระดับสายตา ชนิดของต้อกระจก และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยแต่ละราย
2. ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากต้อกระจก เช่น ต้อหิน (phakomorphic glaucoma, phakolytic glaucoma) เป็นต้น
3. มีความจำเป็นที่จะตรวจรักษารอยโรคในจอประสาทตา และต้อกระจกบดบังทำให้ไม่สามารถตรวจและให้การรักษาได้

G02 การผ่าตัดต้อหิน (Glaucoma Surgery)

โรคต้อหิน (Glaucoma)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโดยการหยอดยาและเลเซอร์อย่างเต็มที่แล้ว แต่ยังไม่สามารถควบคุมความดันตาให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยได้
2. ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโดยการหยอดยาและเลเซอร์จนความดันตาอยู่ในระดับปกติ แต่ยังมีอาการสูญเสียสายตาสายตาหรือเส้นใยประสาทตาอย่างต่อเนื่อง
3. ผู้ป่วยที่ไม่สามารถหยอดยาสำหรับควบคุมความดันตาได้ หรือใช้ได้แต่ไม่สม่ำเสมอ

G03 การผ่าตัดซ่อมจอประสาทตาลอก (Retinal detachment surgery)

โรคจอประสาทตาลอก

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. ผู้ป่วยที่มีจอประสาทตาลอกชนิดที่เกิดจากรูหรือรอยฉีกขาดที่จอประสาทตา (rhegmatogenous retinal detachment)
2. ผู้ป่วยที่มีจอประสาทตาลอกชนิดที่เกิดจากการดึงรั้งโดยพังผืดหรือวุ้นลูกตา (tractional retinal detachment)

G04 การผ่าตัดท่อระบายน้ำตาอุดตัน (Dacryocystorhinotomy)

โรคท่อระบายน้ำตาอุดตัน (Nasolacrimal duct obstruction)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. ท่อระบายน้ำตาอุดตันและมีอาการมากจนรบกวนการใช้ชีวิตของผู้ป่วย
2. มีการอักเสบของถุงน้ำตาเรื้อรัง (Chronic dacryocystitis)
3. เกิดหินปูนในถุงน้ำตา (Dacryolith)

G050 การผ่าตัดใส่เลนส์เทียมภายหลังจากการผ่าตัดเอาเลนส์ออก
(Secondary insertion of intraocular lens prosthesis)

โรคผู้ป่วยที่ผ่าตัดเอาเลนส์ออก (Acquired Aphakia)

ข้อบ่งชี้ที่จำเป็นต้องได้รับการผ่าตัด

ผู้ป่วย Acquired Aphakia ที่การมองเห็นลดลงจนเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตปกติ

H01 การผ่าตัดเปลี่ยนเส้นเลือดหัวใจ (CABG)

โรคเส้นเลือดหัวใจตีบตัน (Coronary Artery Disease)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. เส้นเลือดหัวใจตีบเป็นทางยาว
2. เส้นเลือดหัวใจตีบหลายเส้น
3. เส้นเลือดตีบที่บริเวณโคนของเส้นเลือดแดงโคโรนารีด้านซ้าย
4. รักษาด้วยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผล
5. เกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันจากการทำบอลลูนขยายเส้นเลือดหัวใจ

H02 การผ่าตัดลิ้นหัวใจแบบเปิด (Open Heart Valvuloplasty, Replacement of heart valve)

โรคลิ้นหัวใจรั่ว/ตีบ (Valvular Heart Disease)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีภาวะแทรกซ้อน เช่น หัวใจวาย ใจสั่น หดสติ จนไม่สามารถทำงานตามปกติได้
2. ไม่สามารถรักษาด้วยวิธีอื่นได้

H03 การผ่าตัดเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือดล้างไต (AV shunt, Graft)

โรคไตวายเรื้อรัง (Chronic Renal Failure)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. การเตรียมเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือด (Hemodialysis)
2. การซ่อมแซมเส้นเลือดสำหรับการฟอกเลือด (Hemodialysis)

H04 การผ่าตัดหลอดเลือดแดงใหญ่โป่งพอง (Aortic Aneurysmorrhaphy)

โรคหลอดเลือดแดงใหญ่โป่งพอง (Aortic Aneurysm)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. มีอาการร้าวหรือแตก
2. มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า 5.0 เซนติเมตร และผู้ป่วยไม่มีปัจจัยเสี่ยงในการดมยามากนัก
3. ขนาดโตขึ้นมากกว่า 0.5 เซนติเมตรต่อปี
4. มีเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร เพราะหลอดเลือดแดงโป่งพองทะลุเข้าระบบทางเดินอาหาร (Aorto-enteric fistula)
5. ทำให้เกิดอาการอุดตันของหลอดเลือดแดงที่ขา

H05 การผ่าตัดแก้ไขหัวใจพิการแต่กำเนิด (Open Heart Surgery for Congenital Heart Disease)

โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด ผู้ป่วยหัวใจพิการแต่กำเนิดที่มีอาการ

1. เหนื่อยง่าย (Symptoms of heart failure)
2. ตัวเขียว (Severe Cyanosis)
3. เลือดไปปอดมากหรือน้อยผิดปกติ (increase or decreased pulmonary blood flow)
4. ปอดและหัวใจเสื่อมสภาพ ทำงานได้น้อยลง (Deterioration of lung and heart)

การผ่าตัดแก้ไขหัวใจพิการแต่กำเนิด แบ่งเป็น 2 บัญชีหัตถการ ตามระดับความซับซ้อนของโรค ได้แก่

H051 การผ่าตัดแก้ไขหัวใจพิการแต่กำเนิดชนิดไม่ซับซ้อน

(Open Heart Surgery for Simple Congenital Heart Disease) ได้แก่

Atrial Septal Defect (ASD)

Ventricular Septal Defect (VSD)

Infundibular stenosis

Cortriatriatum

Partial Anomalous Pulmonary Venous Return (PAPVR)

Persistent Ductus Arteriosus (PDA) under CPB

Subaortic stenosis

Mitral Valve Regurgitation (MR)

Mitral Valve Stenosis (MS)

Pulmonary Valve Stenosis (PS)

Tricuspid Regurgitation (TR)

Aortic Stenosis (AS)

Aortic Regurgitation (AR)

Rupture sinus of valsva

Supravalvular Aortic Stenosis (Supravalve AS)

H052 การผ่าตัดแก้ไขหัวใจพิการแต่กำเนิดชนิดซับซ้อน

(Open Heart Surgery for Complex Congenital Heart Disease) ได้แก่

Tetralogy of Fallot (TOF) ทำผ่าตัด Total correction

ArterioVentricular Canal Defect (AV canal) ทำผ่าตัด Repair AV canal.

Single Ventricle ทำผ่าตัด Glenn shunt, Fontan operation

Double Outlet of Right Ventricle (DORV) ทำผ่าตัด Total correction DORV

Ebstein ทำผ่าตัด Annuloplasty

Total Anomalous Pulmonary Venous Return (TAPVR) ทำผ่าตัด Total repair

Transposition of Great Arteries (TGA) ทำ Arterial switch operation

Truncus arteriosus ทำผ่าตัด Total repair

TGA ,VSD, PS ทำผ่าตัด Rastelli operation

J01 การผ่าตัดกลุ่มเส้นเลือดผิดปกติในสมอง (AVM Resection)

โรคกลุ่มเส้นเลือดผิดปกติในสมอง (Arteriovenous Malformation, AVM)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

1. เลือดออก (Hemorrhage)
2. อาการอ่อนแรงเป็นมากขึ้น (Progress stroke)
3. แก้ไขการทำงานของสมองที่ผิดปกติ เช่น กระจก
4. รักษาด้วยวิธีรังสีศัลยกรรม (radiosurgery) /การฉีดสารไปอุดเส้นเลือด (embolization) แล้วไม่ได้ผล

J020 การซ่อมกระโหลกศีรษะส่วนที่หายไปจากการผ่าตัดเปิดกะโหลกศีรษะ

(Cranioplasty for post-operative skull defect)

โรค Skull defect ซึ่งเป็นผลจากการผ่าตัดเปิดกะโหลกศีรษะ

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด (ต้องมีข้อ 1-3 ทุกข้อ ร่วมกับมีข้อ 4-6 อย่างน้อย 1 ข้อ)

1. มีขนาดช่องโหว่กะโหลกมากกว่า 4 เซนติเมตร ณ ตำแหน่งใด หรือมีช่องโหว่ที่กะโหลกกะหม่อมด้านหน้า
2. ผู้ป่วยต้องมีอายุมากกว่า 3 ปี
3. ไม่มีอาการแสดงการติดเชื้อเป็นเวลายาวนานอย่างน้อย 6 เดือน
4. ป้องกันเนื้อสมองไม่ให้เกิดอันตราย
5. มีอาการ/อาการแสดงของ Post craniectomy syndrome
6. มีอาการ/อาการแสดงของ Post traumatic syndrome
 - ปวดศีรษะ
 - Psychological and somatic complaint
 - Cognitive impairment
 - Cranial nerve symptoms and signs

J03 การผ่าตัดเนื้องอกสมองชนิดไม่ร้ายแรง (Craniotomy with benign tumor removal)

โรคเนื้องอกสมองชนิดไม่ร้ายแรง (benign brain tumor)

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

เนื้องอกในช่องกะโหลกศีรษะ (ต้องมีผล CT brain และ/หรือ MRI brain) ร่วมกับมีข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

1. ภาวะสมองถูกกด
2. มีกล้ามเนื้ออ่อนแรง หรือการเคลื่อนไหวผิดปกติ ที่อธิบายได้ว่าเกิดจากเนื้องอกนั้น
3. มีภาวะสมองบวม

Z01 การรักษาภาวะแทรกซ้อนโดยตรงจากการรักษาครั้งแรก

ข้อบ่งชี้ เพื่อรักษาภาวะแทรกซ้อนโดยตรงจากการรักษาครั้งแรกจาก รพ.เดียวกันในระบบเบิกนี้

